



„Одувек сам држао да је социјалност демократије исто толико важна колико и демократичност социјалности, и да без бриге за туђ стомак, ни брига за туђу слободу није права. Човек је наравно сасвим слободан да умре од глади ако хоће или ако избора нема, ако није исто тако слободан да једе јер нема шта, чему му слобода онда уопште служи.“

Сетио сам се ових речи Борислава Пекића читајући уводник Мише Бркића „Баук етатизма“. Социјалност демократије и демократичност социјалности очигледно су страни појмови тржишним фундаменталистима какав је по идеолошком опредељењу Миша Бркић. Он се пита да ли се Србија враћа у социјализам и државну својину и то зато што су се радничка класа, или боље рећи њени немоћни остаци, и владајућа политичка класа уморили од транзиције и решили да се врате на проверене стазе државног социјализма. Миша Бркић се при томе не пита ко је платио најсуровију цену приватизације, али зато наслућује да радници изгледа од свих газда највише воле државу, а политичари се не либе да поткупе исте те најмилије раднике новцем узетим кроз веће порезе или зајмовима из иностранства.

Човек се често пита када чита овако хладно тониране текстове неких економских аналитичара и новинара да ли они уопште имају реалан однос према свету у коме живе или им је економска доктрина важнија и од самих људских живота. За њих је важно да њихова теорија и даље ради, без обзира на цену. Миша Бркић је тако дошао до великог открића да наши радници жарко желе да се врате под окриље државе и о томе пише на ироничан и помало поспрдан начин, као да се не ради о судбинама десетине хиљада људи и голој егзистенцији њихових породица. Да ли је овде реч о поништавању приватизације, како то тврди саркастични Миша Бркић, јер је власт радницима поручила да ће бити за плате, без обзира на то да ли они раде или не.

Ово је заиста неприхватљива порука јер отворено оптужује раднике за сва економска посрнућа у овом друштву. Радници жељни државе су главни кривци за пропаст приватизације, а не бескрупулозни и похлепни тзв. пословни људи који су искористили индолентност државе и покуповали фирме које су касније препродали или разорили,

остављајући хиљаде радника на брисаном простору транзиције.

„У Белој Паланци је пре приватизације било запослено 3.000 радника. Након приватизације остало је да ради мање од 500 радника. Само у фабрици обуће ‘Весна’ радило је 1.300 радника. Више од пола Паланке је живело од те фабрике. У ‘Будућности’ је било више од 500 људи. Било је још много виталних предузећа, али је приватизација све то уништила, а људе оставила на улици да преживљавају како знају и умеју“, каже некадашњи радник у фабрици „Весна“ Илија Цветковић.

Међутим, ништа од свега тога не спречава агилног пропагатора Мишу Бркића да и даље чврсто стоји на бранику слободног тржишта и екстремно дерегулисаним капитализма. Кличући како капитализам није мртав, већ живљи него икада, Миша Бркић је озбиљно забринут ако се настави садашње недопустиво кокетирање власти са размаженим радницима који су за њега само материјал који се заморио, за разлику од њега који нам је недавно подарио нову страну у економској рубрици *Политике* – потресне портрете великих пословних људи који су били изложени радничком терору и препадима малих акционара, па зато нису могли да се размашу и остваре своје пословне подухвате. Тако смо у два наставка имали прилику да читамо исповест тешко ојађеног српског предузетника Милана Спасојевића, већинског власника фирме „Трговина 22“ и заслужног грађанина Крагујевца. Али зато нисмо могли да прочитамо одговор људи који су у тим текстовима нападнути на најбескрупулознији начин. Сигурно и то спада у либерално схватање слободе мишљења и говора либерала Мише Бркића.

Вероватно ће врло брзо уследити књига тугаљивих исповести осујећених и терорисаних српских предузетника. Међутим, књигу о судбини српског радништва у процесима пљачкашке приватизације још дуго ћемо чекати. Социјалност демократије и демократичност социјалности не могу изазивати страх код страних и домаћих инвеститора и купаца некадашњих друштвених предузећа јер то је пут који је савремени капитализам давно открио. Не кружи овом земљом баук етатизма, већ баук тврдокорног подржавања једног неолибералног економског концепта који је створио незапамћену економску кризу.